

Halte 2717 - voor Zorg en Zin

versie 12 november 2014

1. INLEIDING

Buytenwegh is de oudste wijk van Zoetermeer-Noord. In onderzoeken van de gemeente Zoetermeer springt met name de wijk Buytenwegh eruit. Juist in deze wijk, onderdeel van de Protestantse Wijkgemeente Zoetermeer-Noord, is ook de kerkelijke betrokkenheid laag. In de jaren zeventig was er een kerkplek in Buytenwegh. Die is met de bouw van de (toenmalige hervormde) Ichthuskerk in de wijk Seghwaert opgeheven. In 1976 werd de (gereformeerde) Olijftakkerk geopend in de naburige wijk De Leyens. Deze plek is in 2014 opgeheven als kerkplek. De afgelopen veertig jaar is door deze ontwikkeling, en ook door veranderingen in de samenstelling van de bewoners van Buytenwegh, de kerkelijke betrokkenheid in Buytenwegh steeds lager geworden. Tegelijkertijd is de sociale en diaconale nood juist enorm toegenomen in Buytenwegh.

Bovenstaande vormt de aanleiding om tot een nieuw en blijvend initiatief vanuit de Protestantse Gemeente Zoetermeer te komen in de wijk Buytenwegh. Een nieuw initiatief, omdat de opzet van dit pioniersplan is om de inwoners van Buytenwegh op te zoeken in hun eigen wijk. Het gaat dus niet om een kerkgebouw maar om een eigen kleine plek, een 'aandachtscentrum' of presentieplek in het hart van de wijk - een huis voor Zorg en Zin. Dit huis is de basis om van daaruit en gevoed door de bewoners activiteiten te organiseren die bijdragen aan de sociale cohesie in de wijk en de diaconale betrokkenheid vergroten, tegelijkertijd wordt onze kerk en de kerkelijke vrijwilligers uitgedaagd de boodschap van het Evangelie in nieuwe vormen en in een nieuwe taal uit te dragen. De doelstelling van deze presentieplek is: de verbondenheid binnen de buurtgemeenschap te versterken en de onderlinge betrokkenheid te vergroten. Een gemeenschap waarin wijkbewoners (al dan niet kerkelijk betrokken) elkaar ontmoeten en op elkaar kunnen terugvallen.

De presentieplek is bedoeld om een gastvrije plaats te zijn. Een huis waar je welkom bent voor een gesprek of voor een moment van stilte. Om informatie te geven, maar ook een plaats waar eenvoudige spiritualiteit gestalte kan krijgen. Een ruimte als plek om even tot rust te komen, maar ook om activiteiten te organiseren die de gemeenschapvorming bevorderen.

De pioniersplek die we op het oog hebben is ook een uitvalsbasis. Vanuit deze pioniersplek worden de mensen in de wijk opgezocht door letterlijk naar ze toe te gaan. Vandaar ook de naam Halte 2717. (27)17 is het wijknummer van Buytenwegh, en 'halte' geeft aan dat we ook elders 'halt' kunnen houden. Bij mensen thuis, in het wijkcentrum, bij React of de fietsenwerkplaats, Piëzo, Palet Welzijn, St. Mooi en met name bij de scholen (Schrijverke, Princenhof). Maar ook in een lokaal café om daar zonder drempels er *te zijn*, te luisteren en mee te denken met mensen, vanuit onze inspiratie: Jezus die niet anders deed: zonder drempels luisteren en meedenken met mensen. Bovendien wordt Halte 2717 de uitvalsbasis van het oecumenische initiatief Partners in Zorg. Een initiatief van waaruit al enkele jaren diaconale ondersteuning in Buytenwegh wordt geboden.

Hoe dat (uit)werkt staat hieronder.

2. BUYTENWEGH/DE LEYENS

Grote delen van Buytenwegh hebben de laatste jaren te maken met verschillende problemen. De woningen zijn verouderd, buurten verpauperen, er zijn problemen tussen burens en overlast van jongerengroepen. De wijk heeft de aandacht van de gemeente. Er worden buurten aangepakt, welzijnsorganisaties zijn in gesprek met bewoners en er is een project opgezet om de overlast van criminaliteit en 'hangjongeren' het hoofd te bieden. Recentelijk werd bekend dat er uit Zoetermeer relatief veel Syriëgangers komen, en alle uit de wijk Buytenwegh.

Buytenwegh/De Leyens is een wijk met zo'n 20.000 inwoners, gelijkelijk verdeeld over beide wijkdelen. De verschillen tussen beide wijkdelen zijn groot. In De Leyens is 44% van de bevolking hoogopgeleid, in Buytenwegh 28%. Het gemiddelde huishoudinkomen in de Leyens is €41.300, in Buytenwegh €31.900. Deze cijfers illustreren het grote verschil tussen beide wijkdelen en tekenen de sociale problematiek in Buytenwegh.

64% van de woningen in Buytenwegh zijn huurwoningen (37% in De Leyens), 34% van de huishoudens zijn eenpersoonshuishoudens (in De Leyens 27%) en van de bevolking in Buytenwegh bestaat uit 22 % uit niet-westerse allochtonen (8%).¹

Het tekent de noodzaak om juist in Buytenwegh opnieuw te beginnen als protestantse gemeente, nu de kerkplek in De Leyens wordt gesloten.

3. PIONIERSPLEK

De Protestantse Wijkgemeente Zoetermeer-Noord (PWZN) beslaat de wijken Noordhove, Seghwaert, De Leyens en Buytenwegh, bovendien woont 12% (nl. 374 ingeschrevenen) van de leden (3024 ingeschrevenen) van de PWZN in Oosterheem. De kerkelijke betrokkenheid is het hoogst in de wijken De Leyens, Seghwaert en Noordhove. Op de 'flanken' van Zoetermeer-Noord is de betrokkenheid lager. Daarom is juist daar behoefte aan een directere kerkelijk presentie, om voor leden en niet leden van de kerk de kerk dichterbij te brengen en activiteiten laagdrempelig en meer herkenbaar te maken. In Oosterheem kan de PWZN gebruikmaken voor haar activiteiten van de Oosterkerk die net geopend is. Bovendien wordt daar sociaal en diaconaal werk verricht vanuit Perron 61 en Perron 28.

In Zoetermeer 'Noordwest' ontbreekt zo'n steunpunt. Juist door de hierboven geschetste problematiek is Buytenwegh de aangewezen plek om de kerkelijke presentie daar opnieuw gestalte te geven. Het gaat daarbij om kerkelijke presentie, vanuit onze inspiratie uit het Evangelie en tegelijkertijd het samen met buurtbewoners werken aan een sociale en leefbare buurt, waar met name (juist vanuit onze inspiratie) aandacht is voor de meer kwetsbare groepen zoals werklozen, ouderen, chronisch zieken en gehandicapten, alleenstaanden, een oudergezinnen, minder draagkrachtigen etc.

1

Hoe wordt de presentie gestalte gegeven?

Het belangrijkste is dat de kerk de mensen in de wijk opzoekt en met elkaar verbindt. Dat betekent dat er in het hart van de wijk een makkelijk toegankelijk gebouw betrokken wordt. Bij voorkeur een ruimte in het winkelcentrum van Buytenwegh of een andere plek in het hart van de wijk.

Deze ruimte zal een pleisterplaats zijn voor de wijk, waar mensen uit de PWZN, vanuit hun geloof en inspiratie er zijn voor en met de inwoners van Buytenwegh, waar de inwoners van de wijk (alle) van harte welkom zijn voor stilte, gesprek ontmoeting, waar een ieder met zijn vragen en problemen terecht kan en een luisterend oor vindt én de kennis om geholpen (doorverwezen) te worden, waar gemeenschapsvorming plaatsvindt, rond maaltijden, koffiemomenten, gespreksgroepen, kleine vieringen. Dat alles kan met de volgende activiteiten:

- een ontmoetingsplek (hangplek?)- waar je een kop koffie kunt krijgen en een praatje kunt maken.
- een 'aandachtsruimte' te creëren (stilte centrum en plek waar je (pastorale) aandacht kunt krijgen)
- een vraagbaak te zijn voor mensen die buiten de boot vallen van de sociale activiteiten die al in de wijk plaatsvinden (Partners in Zorg)
- mensen wegwijs te maken of bondgenoot te worden van mensen die vastlopen in de bureaucratie, als het gaat om schuldenproblematiek, zorgvragen, als intermediair met de gemeente of wijksteunpunt (Partners in Zorg)
- een ontmoetingsplek te zijn voor alleenstaanden, niet alleen met koffie maar ook met maaltijden (eenzaamheidsbestrijding, gemeenschapsvorming)
- doelgroepkringen (weduwen/-naars; eenzamen; (geloofs)opvoedings'poli'; inloophuis; maaltijdproject; kinderclubwerk)
- als de ruimte het toelaat een Chillroom/hangplek voor jongeren
- brede schoolactiviteiten (kinderkookclub bijv.)
- activiteiten in samenwerking met de scholen in de wijk: (geloofs-)opvoedingsondersteuning, individuele begeleiding van kinderen², gezamenlijke inhoudelijke themabijeenkomsten, medewerking aan vieringen.

Naast sociale en diaconale activiteiten zal 'Halte 2717' ook een uitvalsbasis gaan vormen voor missionaire activiteiten, zoals:

- wekelijks een middagpauzeviering
- jaarlijks een cursus "de Bijbel in grote lijn"
- de Basiscursus geloven inclusief maaltijd
- kleine vieringen rond Pasen en Kerst
- liturgische momenten rond de maandelijkse 'inloopmaaltijd'.

De pioniersplek moet de basis zijn voor missionair werk in Buytenwegh met het versterken van de sociale cohesie als doel. Hiertoe worden vakantiebijbelweken (Tentdagen, zoals ook in Oosterheem)

---

² "Op de bank" heeft ook op de Florisschool in Oosterheem goed gefunctioneerd. Kinderen die ergens mee zitten kunnen 'op de bank' plaatsnemen om hun verhaal kwijt te kunnen.

georganiseerd, net als 'pannavoetbal' of ook niet-identiteit gebonden activiteiten voor kinderen, jongeren en volwassenen.

In de avonduren zal deze pioniersplek functioneren als pleisterplaats voor het 'reguliere' kerkelijke werk in Zoetermeer Noordwest. Denk aan vergaderingen, kringen, catechese, etc.

De kans is aanwezig dat deze activiteiten de vraag oproepen om tot laagdrempelige vieringen te komen, voor mensen die de stap naar de Ichthuskerk (letterlijk en figuurlijk) te groot is. Als deze vraag zich voordoet kunnen er vieringen in de aula van 't Schrijverke - de RK-school in de wijk - worden georganiseerd.

Naast alle activiteiten moeten de vrijwilligers die actief worden in Halte 2717 ook begeleid en getraind worden. Van de professionals die werkzaam zijn voor Halte 2717 zal verwacht worden dat ze de (waarschijnlijk) steeds wisselende groep vrijwilligers op twee manier toerusten.

1. Herkennen van diaconale en sociale problematiek en een evenwicht vinden in nabijheid en distantie bij de hulpvraag.
2. Beelden en woorden vinden om de inspiratie om dit werk te doen ter sprake te brengen.

4. UITGANGSPUNTEN

1. Halte 2717 is een initiatief van de Protestantse Gemeente Zoetermeer en wordt uitgevoerd door de Protestantse Wijkgemeente Zoetermeer-Noord.

Het initiatief is een uitvloeisel van het gebouwenbesluit PGZ in januari 2012. Daarin is besloten de Olijftakkerk af te stoten, de huur van het Oranje Nassau College op te zeggen en de Ichthuskerk ingrijpend te verbouwen. Tegelijkertijd kreeg de PWZN twee steunpunten toegewezen één in de nieuw te bouwen Oosterkerk in Oosterheem en één in Buytenwegh of De Leyens. Dit laatste steunpunt wordt Halte 2717.

2. Uitgangspunt van Halte 2717 is het Evangelie van Jezus Christus dat ons oproept om oor en oog te hebben voor alle mensen die op onze weg komen. Daartoe moeten we ons niet opsluiten binnen onze kerken, maar de mensen opzoeken in hun eigen leefplekken. Het beleidsplan van de PWZN 2011-2015 is daarvoor de aanzet. Halte 2717 is een open plaats. Iedereen is daar welkom.

3. De PWZN is initiatiefnemer voor Halte 2717, maar dat verhindert niet dat andere kerkgenootschappen of andere religieuze genootschappen welkom zijn om mee te doen. Dat kan door mensen op Halte 2717 te wijzen, door als vrijwilliger mee te doen en ook door mee te participeren - ook financieel.

4. Veel van het diaconale werk dat vanuit de Halte gestalte wordt gegeven, komt voort uit het Oecumenisch Overleg Noord, waarin de Protestantse Wijkgemeente Zoetermeer-Noord samenwerkt met de vicariaten 'De Doortocht' en 'Tabor' van de rooms-katholieke Nicolaasparochie. Ook ligt samenwerking met onze partner in het schuldhulpmaatjesproject, Pinkstergemeente Morgenstond Zoetermeer De Banier, voor de hand. Deze gemeente heeft haar samenkomsten in Buytenwegh.

5. Door de afdeling Missionair Werk en Kerkgroei van de Protestantse Kerk in Nederland is Halte 2717 aangemerkt als pioniersplek. Dat betekent dat de stuurgroep van Halte 2717 ondersteuning krijgt vanuit de landelijke kerk. Financieel (voor maximaal 3jaar) en ook geestelijk. De PKN begeleidt en traint de initiatiefnemers van pioniersplekken.

5. ORGANISATIE

De pioniersplek 'Halte 2717' wordt namens de wijkkerkenraad van de PWZN geleid door een stuurgroep. In deze stuurgroep zitten:

Geert Konert (oecumene/diaconie), Tamara Platteel (gemeentelid), Fien Meiresonne (gemeentelid/jurist/ contacten gemeente), Aad Baak (ouderling Buytenwegh), Frans van den Bos (aankomend diaken Buytenwegh), Anton van Dijken (PR en jeugd-en jongerenwerk), Jacqueline Gravesteijn (ouderling Gemeenteopbouw), Rob van Vliet, Henk Geut (Voorzitter Wijkkerkenraad).

Om de activiteiten gestalte te kunnen geven is er een groep vrijwilligers bereid om het centrum zes dagen in de week open te kunnen houden, om de activiteiten te initiëren zal er kringleiding moeten zijn.

Ds. Algera en ds. Van den Akker zullen een dagdeel in de week vrij geroosterd moeten worden om de plek gestalte te geven, te netwerken en de activiteiten te leiden.

Henk Boerman (Perron 61) is een externe adviseur.

Vanuit de rooms-katholieke parochie (vicariaat 'De Doortocht') is Fred Geldhof coördinator voor Partners in Zorg.

6. FINANCIËN

*Wat kost deze pioniersplek?*³

Personele lasten	17.000,- (0,2 fte)
Huisvesting	0,- (Stichting Mooi)
Operationele kosten	
drukwerk/PR/bureaunkosten/IT	5.000,- ⁴
activiteiten	8.000,-
onderhoud en energie	1.500,-
Overige kosten/onvoorzien	2.000,-
Totaal	€ 33.500,-

(Enmalige inrichtingskosten: 5.000,- (gedekt vanuit het CvD))

Dekking

bijdrage personeelskosten Zoetermeer	17.000,- (0,2 fte via de PWZN)
PGZ - "dependance huur"	10.000,- ⁵
bijdrage PKN landelijke (pioniersplek)	10.000,- (€27.000,- over drie jaar) ⁶
(eenmalige) giften en subsidies	pm
Totaal	€ 37.500,-

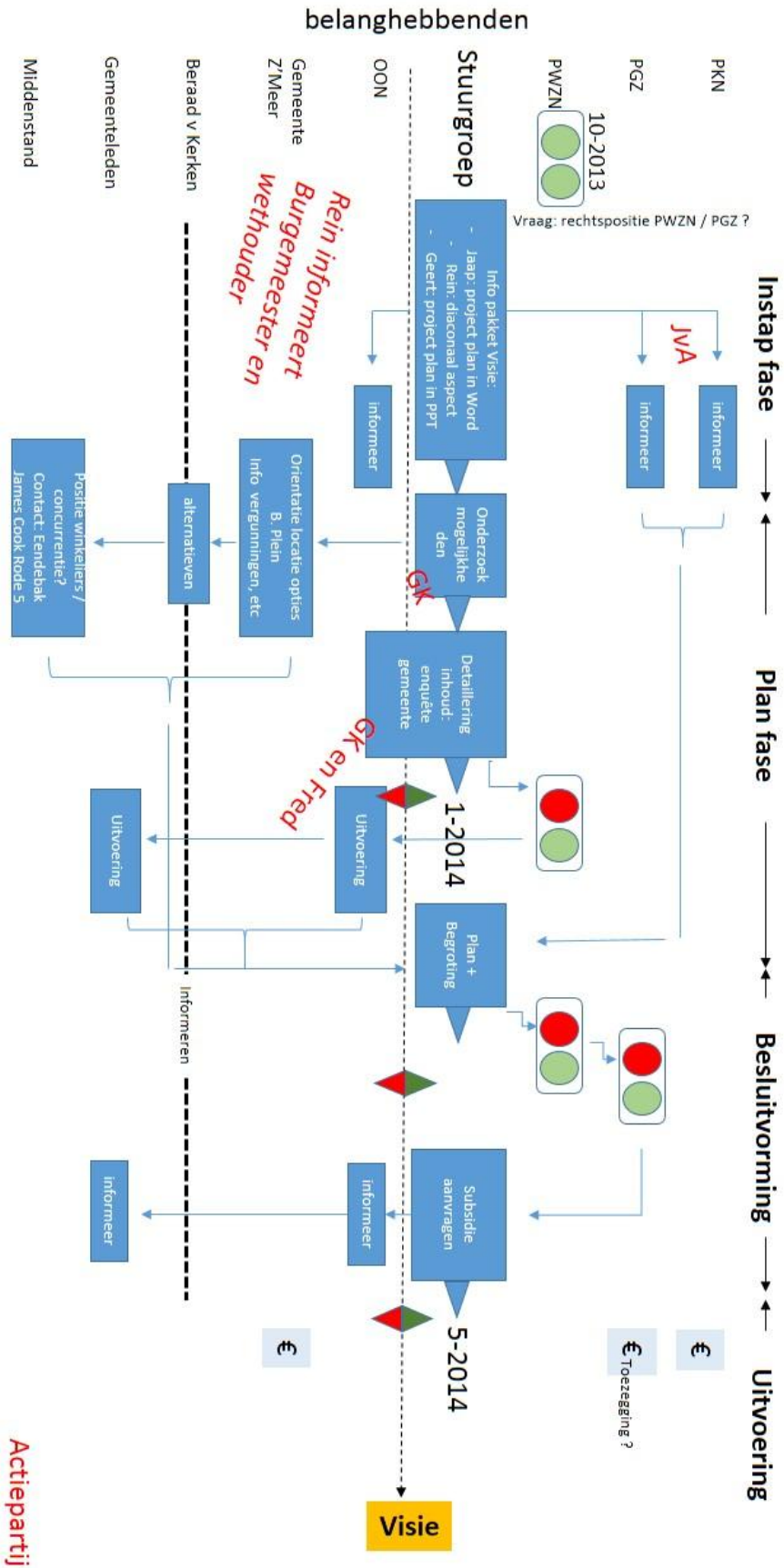
³ Deze cijfers zijn in overleg met de afdeling Missionair Werk en Kerkgroei van de Protestantse Kerk in Nederland samengesteld.

⁴ Er zijn gesprekken gaande om een ruimte te delen met een andere non-profitorganisaties en de gemeente (St Mooi) op de Busken Huethove 63.

⁵ Zie §6.1 en bijlage 1 van: *Financiële onderbouwing beleid kerkgebouwen*, 23 maart 2011. In de AK vergadering van 20 november 2014 is dit bekrachtigd, evenals de financiering van de 0,2 fte.

⁶ Voor het aanvragen van een pionierspleksubsidie van de PKN en een brochure zie: <http://www.pkn.nl/missionair/pionieren/100pioniersplekken/Paginas/Default.aspx>

Project Halte 17 (Partners in Zorg)
 Voorlopig Project plan voorbereidende fase (29-10-2013)

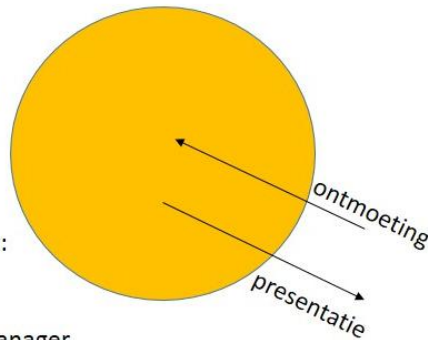
Project Halte 17 (Partners in Zorg)

Voorlopig Project plan voorbereidende fase (29-10-2013)

Visie: een laagdrempelige, uitnodigende ontmoetingsplek in het winkelcentrum van Buytenwegh voor alle bewoners van de wijk met ruimte voor gezellig samenzijn, ondersteuning, een stille plek, chill-room en vergaderruimte ter bevordering van de sociale cohesie in de wijk.

Kernbegrippen:

- Ontmoeten (pastoraal)
- Ondersteunen (diaconaal)
- Oriënteren (missionair)

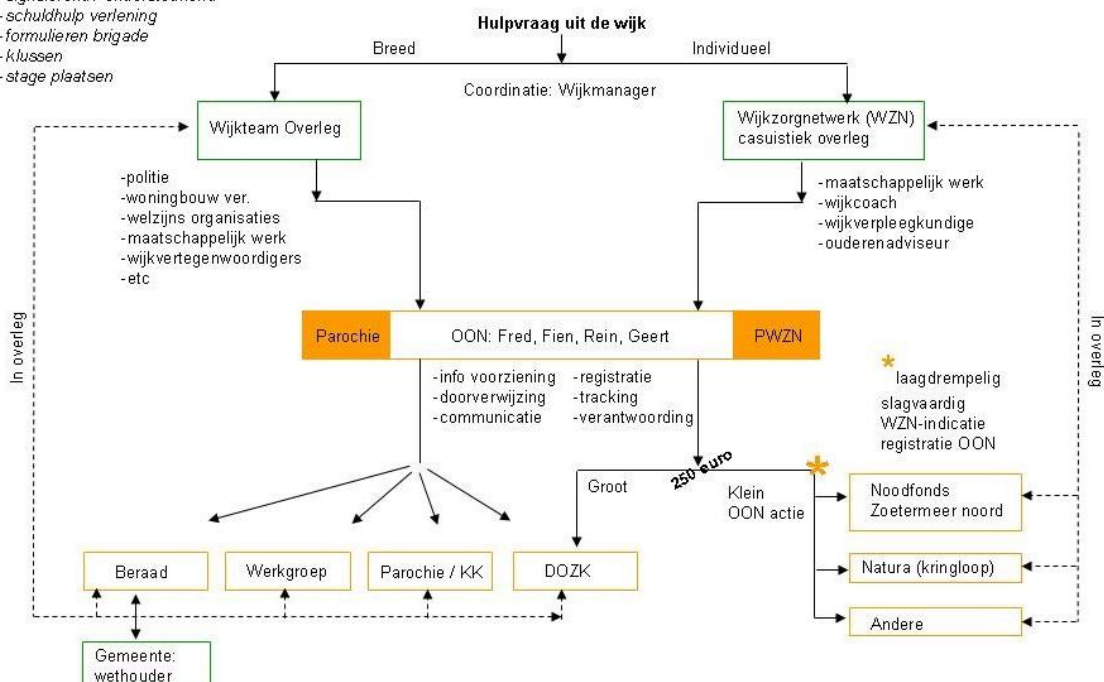
Uitgangspunten van dit oecumenische project:

- PWZN leidende project partner
- OON is inhoudelijk partner
- Intensieve samenwerking met wijkpost /manager
- Samenwerking met andere kerken/partijen waar mogelijk
- Bemensing door geïnteresseerden uit alle geledingen
- Pilot, die bij succes Zoetermeer breed opgeschaald kan worden

Mogelijke Inhoud Hulpvraag:

- noodhulp
- eenzaamheidsbestrijding
- mantelzorg
- signalerend / ondersteunend
- schuldhulpverlening
- formulieren brigade
- klussen
- stage plaatsen

Diaconaal Overleg 'Partners in Zorg' 3 juli 2013
Voorlopig Proces Diagram

Intentie: Fred / Geert participeren in de wijkoverlegorganen